

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2019 m. gegužės 31 d. Nr. 4D-2017/2-1307
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Tuometis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėja) skundą dėl Kupiškio rajono savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų, oficialiam rašte nurodant tikrovės neatitinkančius duomenis.

2. Pareiškėja skunde nurodė:

2.1. Ji nesutinka su Savivaldybės administracijos 2017 m. rugsėjo 4 d. rašte Nr. S1-1922 (toliau vadinama – Raštas) Seimo kontrolieriui nurodytu teiginiu, kad *buvo informuota apie Kupiškio rajono savivaldybės visuomeninės administracinių ginčų komisijos (toliau vadinama – Komisija) pirmininko priimtą sprendimą jos skundą palikti nenagrinėtą, per nustatytą terminą nepateikus trūkstantų dokumentų.*

Tuometis Seimo kontrolierius 2017 m. rugpjūčio 2 d. pažymoje Nr. 4D-2017/2-241 „Dėl X skundo prieš Kupiškio rajono savivaldybę“ (toliau vadinama – 2017 m. rugpjūčio 2 d. Pažyma) konstatavo, kad nepateikus atsakymo į Pareiškėjos 2017 m. kovo 21 d. skundą, adresuotą Komisijai, buvo pažeisti teisės aktų reikalavimai, bei rekomendavo Savivaldybės administracijos direktoriui užtikrinti pažeidimo pašalinimą, inicijuojant atsakymo parengimą teisės aktų nustatyta tvarka;

2.2. 2017 m. kovo 21 d. pateikė Komisijai skundą dėl atleidimo nuo vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – Rinkliava) (žr. pažymos 6 punktą). Po kelių dienų nuvyko pas Komisijos pirmininką pasiteirauti, kada bus svarstomas jos skundas. Konkreti skundo nagrinėjimo data nebuvo nurodyta, tačiau paaiškinta, kad turės susirinkti visi Komisijos nariai;

2.3. Negavusi jokie atsakymo 2017 m. birželio mėnesio pradžioje pakartotinai nuvyko pas Komisijos pirmininką sužinoti, kada bus svarstomas jos skundas, ir pasiteirauti dėl galimybės dalyvauti svarstyme. Paaiškinta, kad Pareiškėja turi pateikti prašymą raštu, komunalinių atliekų pridavimo važtaraščius ir kvitus. Pareiškėja 2017 m. birželio 13 d. parašė skundo papildymą ir pateikė nurodytus važtaraščius, bei pridėjo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos raštus. Komisijos pirmininkas patvirtino parašu Pareiškėjos papildomai pateikto rašto gavimą (žr. pažymos 7 punktą);

2.4. Komisijos pirmininko 2017 m. kovo 22 d. sprendimą Nr. AG-1 (žr. pažymos 9.1 punktą) ir 2017 m. balandžio 16 d. sprendimą Nr. AG-2 (žr. pažymos 9.2 punktą) Pareiškėja gavo 2017 m. rugsėjo 6 d. (atsiuntė Savivaldybės administracija, teikdama informaciją apie Seimo kontrolieriaus 2017 m. rugpjūčio 2 d. Pažymoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą);

2.5. Nurodyti Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai vertintini kaip „dokumentų klastojimas, siekiant užkirsti man kelią gynybai teismo keliu ir prieštarauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovei.“

3. Pareiškėja prašė Seimo kontrolieriaus išnagrinėti skundą ir įvertinti Komisijos pateiktus sprendimus.

4. Tuometis Seimo kontrolierius pradėjo tyrimą dėl Pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 27 d. nutarimu Nr. XIII-1508 Milda Vainiutė paskirta Lietuvos Respublikos Seimo kontroliere savivaldybių institucijų ir įstaigų pareigūnų veiklai tirti, Pareiškėjos skundo tyrimą perėmė Seimo kontrolierė M. Vainiutė.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos aplinkybės

5. Informacija, susijusi su tuomečio Seimo kontrolieriaus 2017 metais atliktu tyrimu:

5.1. *Seimo kontrolierius 2017 m. rugpjūčio 2 d. Pažymoje konstatavo:*

„[...]

46.2. *Dėl Pareiškėjos 2017 m. kovo 21 d. kreipimosi*

46.2.1. Pareiškėjos 2017 m. kovo 21 d. kreipimasis į Komisiją dėl Savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 24 d. sprendimo Nr. TS-46 pripažinimo nepagrįstu ir neteisėtu [...] vertintinas kaip skundas [...];

46.2.2. Pagal Administracinių ginčų komisijos įstatymo nuostatas, užregistravus skundą, jis perduodamas Komisijos pirmininkui ar jo paskirtam kitam Komisijos nariui, kuris ne vėliau kaip kitą darbo dieną po jo gavimo išsprendžia skundo priėmimo klausimą, o Komisijos sprendimas priimamas per 20 darbo dienų [...]. Komisijos yra techniškai aptarnaujamos savivaldybių administracijų;

46.2.3. Pareiškėjos 2017 m. kovo 21 d. kreipimasis, adresuotas Komisijai, buvo registruotas Savivaldybės administracijoje [...], **tačiau tyrimo metu nebuvo gauta duomenų apie nurodyto klausimo nagrinėjimą Komisijoje**. Pareiškėjos teigimu, ir 2017 m. birželio 14 d. ji nebuvo gavusi atsakymo į Komisijai adresuotą 2017 m. kovo 21 d. skundą [...].

47. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pabrėžęs atsakingo valdymo principą [...], kuris yra įtvirtintas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje [...], numatant, jog valdžia tarnauja žmonėms.

48. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, **darytina išvada, kad [...] nepateikus Pareiškėjai teisės aktų nustatyta tvarka parengto atsakymo į Pareiškėjos 2017 m. kovo 21 d. skundą, adresuotą Komisijai, buvo pažeisti teisės aktų reikalavimai [...], atsakingo valdymo ir teisėtumo principai [...] ir Pareiškėjos teisė į tinkamą viešąjį administravimą [...].** Todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **ši X skundo dalis pripažintina pagrįsta.** [...].“;

5.2. *Seimo kontrolierius 2017 m. rugpjūčio 2 d. Pažymos 53.3.2 punkte rekomendavo Savivaldybės administracijos direktoriui užtikrinti šioje pažymoje konstatuotų pažeidimų [...] pašalinimą, „inicijuojant atsakymo į Pareiškėjos 2017 m. kovo 21 d. skundą, adresuotą Komisijai [...], parengimą teisės aktų nustatyta tvarka (jei toks atsakymas Pareiškėjai dar nepateiktas).“;*

4.3. Savivaldybės administracija 2017 m. rugsėjo 4 d. raštu Nr. S1-1922 Seimo kontrolierių informavo:

„[...] Savivaldybės administracija 2017 m. rugpjūčio 23 d. raštu Nr. S1-1799(4.6) kreipėsi į Komisiją, prašydama pateikti informaciją X pateikto 2017 m. kovo 21 d. skundo dėl Savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 24 d. sprendimo Nr. TS-46 „Dėl atleidimo nuo vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymo“. Komisija 2017 m. rugsėjo 4 d. rašte Nr. AG-3 „Dėl X skundo“ pateikė Komisijos priimtus sprendimus, iš kurių matyti, kad Pareiškėjos skundą paliko nenagrinėtą, nes per nustatytą terminą Pareiškėja nepateikė trūkstančių dokumentų. Apie šį sprendimą Pareiškėja informuota. [...].“

6. Pareiškėja **2017 m. kovo 21 d.** skunde „Dėl Savivaldybės tarybos priimto sprendimo 2017 m. vasario 24 d. Nr. TS-46 dėl atleidimo nuo Rinkliavos“ Komisijai pažymėjo:

„Nesutinku su šiuo Savivaldybės priimtu sprendimu:

Susidariusias buitines atliekas savo transportu kiekvieną ketvirtį išvežu į Panevėžio regiono atliekų sąvartyną. Ten buitines atliekas yra pasveriamos, sumoku reikalingą pinigų sumą, gaunu krovinio važtaraštį ir sumokėtų pinigų kvitą, kuriuos pristatau Bendrovei.

Pristačius atliekų krovinio važtaraštį ir sumokėtų pinigų kvitą, man kiekvieną ketvirtį, mokėjimo suma sumažinama nuo pristatyto atliekų svorio.

Priimtas sprendimas dėl atleidimo nuo Rinkliavos prieštarauja mano prašymui, t. y. **jokių atliekų Bendrovė iš manęs nesurenka ir netvarko.**

Prašau Komisijos pripažinti, jog šis sprendimas yra neatitinkantis tikrovės ir neteisėtas. Aš prašau atleisti mane nuo reikalaujamo mokesčio už nesamą pas mane komunalinių atliekų kiekį.

Prašau gerb. Komisijos atsižvelgti ne vien į [Savivaldybės] mero Dainiaus Bardausko nuomonę, bet atsižvelgti į esamus Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos raštus, siūstus Savivaldybei, taip pat atsižvelgti į mano kaip šios Savivaldybės gyventojos nuomonę, užtikrinti mano kaip žmogaus teises, laisves ir gerbimą.

Komunalinių atliekų kiekis priklauso nuo pirminių kiekio. Pirminių kiekis priklauso nuo turimų pinigų pirkti, mano pensija apie 100 eurų, vyro šiek tiek daugiau.

Prašau gerb. Komisijos pripažinti Savivaldybės [tarybos] priimtą sprendimą 2017 m. vasario 24 d. Nr. TS-46 kaip nepagrįstą ir neteisėtą.“

7. Pareiškėjos **2017 m. birželio 13 d. papildyme** prie 2017 m. kovo 21 d. skundo Komisijai nurodyta:

„**Prašau pranešti, kada vyks mano skundo svarstymas, norėčiau dalyvauti.** Jeigu svarstant iškiltų ginčų Komisijai, kokių neaiškumų, aš paaiškinsiu žodžiu.

Pridedu:

- 1) Krovinio važtaraščius ir pinigų priėmimo kvitus nuo 2015 m. antro ketvirčio iki 2017 m. trečio ketvirčio (9 lapai);
- 2) Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2017 m. sausio 9 d. Nr. [17-2]-D8-168. Dėl Kupiškio rajono savivaldybės UAB „A“ veiksmų. [2 lapai].“

Skundo papildyme yra užrašas, patvirtinantis dokumentų gavimą, su Komisijos pirmininko parašu ir data (2017 m. birželio 13 d.).

8. Komisijos pirmininko 2017 m. rugsėjo 4 d. rašte Nr. AG-3 Savivaldybės administracijos direktoriui nurodyta:

„Siunčiu Komisijos pirmininko priimtus sprendimus dėl X skundo. Pridedama. Sprendimų kopijos, 2 lapai.“

9. Prie Komisijos pirmininko 2017 m. rugsėjo 4 d. rašto Nr. AG-3 Savivaldybės administracijos direktoriui pridėtuose Komisijos pirmininko sprendimuose nurodyta:

9.1. „**2016 m. kovo 22 d.** [tokia data nurodyta dokumente] Sprendimas Nr. AG-1 „Dėl X skundo“ **Komisijos pirmininkas**, išnagrinėjęs X 2017 m. kovo 21 d. skundą „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės tarybos priimto sprendimo 2017 m. vasario 24 d. Nr. TS-46 „Dėl atleidimo nuo vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą“,

n u s t a t ė :

X skunde prašo pripažinti Savivaldybės tarybos priimtą sprendimą kaip nepagrįstą ir neteisėtą, motyvuodama tuo, kad susidariusias buitines atliekas savo transportu kiekvieną ketvirtį išveža į Panevėžio regiono atliekų sąvartyną, važtaraščius ir kvitus pristato UAB „A“ ir minėta bendrovė iš jos jokių atliekų nesurenka ir netvarko. X prašo Komisijos atleisti nuo reikalaujamo mokesčio už nesamą pas ją komunalinių atliekų kiekį, prašydama atsižvelgti į jos nuomonę.

Pateikdama skundą, X nepateikė jokių dokumentų, kad jina pati pristato atliekas į Panevėžio regiono atliekų centrą, nepateikė jokios papildomos informacijos, kad priimtas Savivaldybės sprendimas yra neteisėtas ir nepagrįstas, todėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo 9 straipsnio 3 dalimi ir 12 straipsnio 3 dalies 2 punktu,

N u s p r e n d ė:

X nustatyti 14 dienų terminą skundo (iki 2016 m. balandžio 15 d.) [tokia data nurodyta dokumente] **trūkumams pašalinti, pateikiant reikalingus dokumentus.**“;

9.2. „**2016 m. balandžio 16 d.** [tokia data nurodyta dokumente] Sprendimas Nr. AG-2 „Dėl X skundo“ **Komisijos pirmininkas**, išnagrinėjęs X 2017 m. kovo 21 d. skundą „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės tarybos priimto sprendimo 2017 m. vasario 24 d. Nr. TS-46 „Dėl atleidimo nuo vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą“,

n u s t a t ė:

X iki 2016 m. balandžio 15 d. [tokia data nurodyta dokumente] **nepateikė jokių dokumentų, įrodančių jos reikalavimų pagrįstumą, todėl** vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo 12 straipsnio 4 dalimi,

n u s p r e n d ė:

X skundą palikti nenagrinėtą.“

10. Savivaldybės administracijai paprašius Komisijos pirmininko pateikti paaiškinimus dėl Pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių, Komisijos pirmininko 2017 m. gruodžio 12 d. rašte Nr. AG-23 buvo nurodyta:

„Komisija 2017 m. kovo 21 d. gavo X skundą „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės tarybos priimto sprendimo 2017 m. vasario 24 d. Nr. TS-46 „Dėl atleidimo nuo vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą“. Pateikdama skundą, Pareiškėja nepateikė jokių dokumentų, kad jina pati pristato atliekas į Panevėžio regiono atliekų centrą, nepateikė jokios papildomos informacijos, kad priimtas Savivaldybės sprendimas yra neteisėtas ir nepagrįstas, todėl aš 2017 m. kovo 22 d. sprendimu Nr. AG-1 nustačiau terminą iki 2017 m. balandžio 15 d. trūkumams pašalinti, pateikiant reikalingus dokumentus. Pareiškėja kelis kartus buvo atvykusi pas mane asmeniškai (taip pat ir skambindavo telefonu) ir aš jos paprašiau pateikti reikalaujamus dokumentus. Ji manęs prašė atidėti bylos nagrinėjimą, nes jai pablogėjo sveikata ir jina ruošiasi gydytis ligoninėje. **Kadangi iki nustatyto termino Pareiškėja nepateikė jokių dokumentų ar įrodymų, kad iki to laiko ji gydėsi, todėl 2017 m. balandžio 15 sprendimu Nr. AG-2 jos skundą palikau nenagrinėtą. Apie tai aš ją informavau asmeniškai, žodžiu, susitikimų su ja metu bei telefoninių pokalbių metu.**

Informuoju, kad priėmus sprendimą Pareiškėjos skundą palikti nenagrinėtu, Komisijos posėdžiai nebuvo organizuojami ir jos skundas nebuvo nagrinėjamas.

2017 m. birželio 13 d. Pareiškėja atvyko pas mane asmeniškai ir įteikė papildymą prie pateikto skundo su priedais (pinigų priėmimo kvitai ir važtaraščiai), bei prašė pranešti, kada vyks skundo nagrinėjimas. Pareiškėjai primygtinai reikalaujant, jos pateiktus dokumentus aš priėmiau ir jai **dar kartą paaiškinau, kad jos skundas paliktas nenagrinėtas, taip pat informavau, kad mano priimtus sprendimus ji gali apskųsti teismui.**“

11. Savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. TS-27 buvo pripažintas netekusiu galios Savivaldybės tarybos 2015 m. gegužės 28 d. sprendimas NR. TS-175 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės visuomeninės administracinių ginčų komisijos sudarymo“.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

12. Europos Parlamento patvirtinto **Europos tinkamo administravimo elgesio kodekso:**
Straipsnis 1. Bendroji nuostata

„Santykiuose su visuomene, institucijos ir jų valdininkai turi gerbti normas, nustatytas šiame tinkamo administravimo elgesio kodekse, toliau – „kodeksas“.“

Straipsnis 21. Pranešimas apie sprendimą

„1. Valdininkas turi užtikrinti, kad suinteresuotam asmeniui ar asmenims bus raštiškai pranešta apie sprendimus, galėjusius paveikti jų teises ir interesus, vos sprendimus priėmus. [...]“

13. Lietuvos Respublikos Konstitucijos:

5 straipsnio 3 dalis:

„Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“

14. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„1. Šis įstatymas nustato teisėkūros principus, teisėkūros stadijas, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų teisėkūroje dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas.“

3 straipsnis. Teisėkūros principai

„1. Teisėkūros principai išreiškia tam tikrus imperatyvius reikalavimus, keliamus teisėkūroje dalyvaujantiems subjektams, siekiant sukurti vientisą, nuoseklią, darnią ir veiksmingą teisės sistemą.

2. Teisėkūroje vadovujamasi šiais principais:

[...]

6) *aiškumo*, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, **tikslus, aiškus** ir **nedviprasmiškas**.“

15. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo:

4 straipsnis. Vietos savivaldos principai

„Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra:

[...]

6) *savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo*. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus; [...]“

16. Pareiškėjos skundo pateikimo Komisijai metu (2017 m. kovo 21 d.) galiojusio Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo:

4 straipsnis. Savivaldybės visuomeninės administracinių ginčų komisijos darbas:

„1. Savivaldybės visuomeninę administracinių ginčų komisiją techniškai aptarnauja savivaldybės administracija. [...]“

9 straipsnis. Skundo (prašymo) padavimas administracinių ginčų komisijai

„1. Administracinių ginčų komisijai duodamas skundas (prašymas) turi atitikti Administracinių bylų teisenos įstatymo 24 straipsnyje (išskyrus 24 straipsnio 2 dalies 9 punktą) nustatytus formos ir turinio reikalavimus. [...]

[...]

3. Prie skundo (prašymo) pridedami šie priedai:

1) skundžiamas aktas;

2) jeigu būtina, – dokumentas, patvirtinantis reikalavimų ar prieštaravimų skundžiamai institucijai, įstaigai įteikimo datą;

3) dokumentai ir kiti įrodymai, kuriais pareiškėjas grindžia savo reikalavimus. [...]“

12 straipsnis. Skundo (prašymo), paduodamo administracinių ginčų komisijai, priėmimas, bylų sujungimas ir išskyrimas:

„1. Teisės aktų nustatyta tvarka užregistruotas skundas (prašymas) perduodamas administracinių ginčų komisijos pirmininkui ar jo paskirtam kitam administracinių ginčų komisijos

nariui, kuris **ne vėliau kaip kitą darbo dieną po jo gavimo išsprendžia skundo (prašymo) priėmimo klausimą.**

2. Administracinių ginčų komisijos pirmininko ar jo paskirto kito administracinių ginčų komisijos nario sprendimu atsisakoma priimti skundą (prašymą) nagrinėti, jeigu:

1) skundo (prašymo) nagrinėjimas nepriskirtinas administracinių ginčų komisijos kompetencijai;

2) praleistas skundo (prašymo) padavimo administracinių ginčų komisijai terminas ir pareiškėjas neprašo jo atnaujinti ar toks prašymas atmetamas;

3) yra nagrinėjamas ar išnagrinėtas administracinis ginčas tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu administracinių ginčų komisijoje, kitoje ikiteisminėje ginčus nagrinėjančioje institucijoje ar teisme arba byla nutraukta.

3. Administracinių ginčų komisijos pirmininkas ar jo paskirtas kitas administracinių ginčų komisijos narys priima sprendimą nustatyti pareiškėjui 14 dienų terminą skundo (prašymo) trūkumams pašalinti, jeigu:

1) skundas (prašymas) neatitinka Administracinių bylų teisenos įstatymo 24 straipsnyje (išskyrus 24 straipsnio 2 dalies 9 punktą) nustatytų reikalavimų ir (ar) šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų;

2) prie skundo (prašymo) nepridėti šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nurodyti priedai ir (ar) nepateikta šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodyta informacija.

4. Atsisakęs priimti skundą (prašymą) nagrinėti ar nustatęs pareiškėjui 14 dienų terminą skundo (prašymo) trūkumams pašalinti, administracinių ginčų komisijos pirmininkas ar jo paskirtas kitas administracinių ginčų komisijos narys surašo motyvuotą sprendimą. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą pašalina skundo (prašymo) trūkumus, skundas (prašymas) laikomas paduotu pradinio jo pateikimo administracinių ginčų komisijai dieną. **Nepašalinus per nustatytą terminą skundo (prašymo) trūkumų, administracinių ginčų komisijos pirmininkas ar jo paskirtas kitas administracinių ginčų komisijos narys atsisako jį priimti ir grąžina skundą (prašymą) jį padavusiam asmeniui.**

[...]

7. Skundo (prašymo) priimtumo (bylos pradėjimo), bylų sujungimo ar bylos išskyrimo į atskirą bylą (bylas) klausimas išsprendžiamas administracinių ginčų komisijos pirmininko ar jo paskirto kito administracinių ginčų komisijos nario rezoliucija. [...].“

17. Nuo 2018 m. sausio 1 d. aktuali **Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo** redakcija:

10 straipsnis. Skundo (prašymo), paduodamo administracinių ginčų komisijai, priėmimas, bylų sujungimas ir išskyrimas

„1. Teisės aktų nustatyta tvarka užregistruotas skundas (prašymas) perduodamas Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininkui (komisijos pirmininko pavaduotojui teritoriniame padalinyje) ar komisijos pirmininko (komisijos pirmininko pavaduotojo teritoriniame padalinyje) paskirtam kitam administracinių ginčų komisijos nariui, kuris ne vėliau kaip kitą darbo dieną po jo gavimo dienos išsprendžia skundo (prašymo) priėmimo klausimą.

[...]

3. Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininkas (komisijos pirmininko pavaduotojas teritoriniame padalinyje) ar komisijos pirmininko (komisijos pirmininko pavaduotojo teritoriniame padalinyje) paskirtas kitas administracinių ginčų komisijos narys priima sprendimą nustatyti pareiškėjui 14 dienų terminą skundo (prašymo) trūkumams pašalinti, jeigu:

1) skundas (prašymas) neatitinka Administracinių bylų teisenos įstatymo 24 straipsnyje (išskyrus 24 straipsnio 2 dalies 9 punktą) nustatytų reikalavimų ir (ar) šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų;

2) prie skundo (prašymo) nepridėti šio įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nurodyti priedai ir (ar) nepateikta šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nurodyta informacija.

4. Atsisakęs priimti skundą (prašymą) nagrinėti ar nustatęs pareiškėjui 14 dienų terminą skundo (prašymo) trūkumams pašalinti, Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininkas (komisijos pirmininko pavaduotojas teritoriniame padalinyje) ar komisijos pirmininko (komisijos pirmininko pavaduotojo teritoriniame padalinyje) paskirtas kitas administracinių ginčų komisijos narys surašo motyvuotą sprendimą. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą pašalina skundo (prašymo) trūkumus, skundas (prašymas) laikomas paduotas pradinio jo pateikimo administracinių ginčų komisijai dieną. **Nepašalinus per nustatytą terminą skundo (prašymo) trūkumų, Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininkas (komisijos pirmininko pavaduotojas teritoriniame padalinyje) ar komisijos pirmininko (komisijos pirmininko pavaduotojo teritoriniame padalinyje) paskirtas kitas administracinių ginčų komisijos narys atsisako jį priimti ir grąžina skundą (prašymą) jį padavusiam asmeniui. [...].“**

19 straipsnis. Administracinių ginčų komisijos sprendimo apskundimas

„Pareiškėjas ar atsakovas, nesutinkantys su administracinių ginčų komisijos sprendimu, nurodytu šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje, 18 straipsnio 1 ar 2 dalyje, turi teisę tą sprendimą per vieną mėnesį nuo jo gavimo apskusti apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

18. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis:

„Šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administravimo procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą [...].“

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos:

„1. *Viešasis administravimas* – įstatymų ir kitų teisės aktų reglamentuojama viešojo administravimo subjektų veikla, skirta įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti: administracinių sprendimų priėmimas, įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolė, įstatymų nustatytų administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas ir viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas. [...].“

3 straipsnis. Viešojo administravimo principai:

„Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

1) *įstatymo viršenybės*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais;

2) *objektyvumo*. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir **objektyvūs**; [...].“

19. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatai:

„[...]

7. Teisingumo ministerijos veiklos tikslai yra formuoti valstybės politiką nacionalinės teisinės sistemos plėtros, civilinės teisės, civilinio proceso, baudžiamosios teisės, baudžiamojo proceso, suėmimo, bausmių ir probacijos vykdymo, administracinės teisės, administracinių teisės pažeidimų nagrinėjimo proceso, administracinių bylų teisenos, kovos su korupcija, teisinių paslaugų, antstolių funkcionavimo, notariato, teismo ekspertizės, civilinės būklės aktų registravimo, pramoninės nuosavybės apsaugos, vartotojų teisių apsaugos, asmens duomenų apsaugos, Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento, savivaldybių tarybų rinkimų, rinkimų į Europos Parlamentą (toliau – rinkimai) organizavimo ir vykdymo, politinių partijų steigimosi, registravimo ir veiklos, religinių bendruomenių ir bendrijų registravimo ir veiklos, registrų teisinio reguliavimo srities ir ministro valdymo sričiai priskirtų registrų ir informacinių sistemų veiklos, visuomenės teisinio švietimo,

tarptautinio teisinio bendradarbiavimo ir pagal kompetenciją atstovavimo Lietuvos Respublikos interesams tarptautiniuose teismuose koordinavimo (užtikrinimo) srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti šios valstybės politikos įgyvendinimą.

8. Teisingumo ministerija, siekdama jai nustatytų veiklos tikslų, atlieka šias funkcijas:

8.1. rengia nacionalinės teisinės sistemos plėtros, [...] administracinės teisės, administracinių teisės pažeidimų nagrinėjimo proceso, administracinių bylų teisenos [...] sričių įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus, derina registrų veiklą reguliuojančių įstatymų projektus;

[...]

8.4. pagal kompetenciją perkelia į nacionalinę teisę Europos Sąjungos teisę (*acquis communautaire*), ją įgyvendina ir vykdo kitus Lietuvos narystės Europos Sąjungoje išpareigojimus, Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka apie tai informuoja Europos Sąjungos institucijas; [...].“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

20. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03 konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, **kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytomis galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų.** Konstitucinis Teismas 2000-06-30 nutarime konstatavo, kad valstybės institucijos, pareigūnai turi saugoti, ginti žmogaus teises ir laisves; **ypač svarbu, kad, vykdydami jiems patikėtas funkcijas, jie patys nepažeistų žmogaus teisių ir laisvių [...].**

[...] Konstitucinis Teismas 2004 m. liepos 1 d. nutarime ir 2004 m. lapkričio 5 d. išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas **atsakingo valdymo principas.** Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...] taip pat **teisės aktuose reglamentavus asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą** ir kt. (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d. nutarimas, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada) [...].“

21. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog **teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniui reguliavimui: jis privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai** (Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d., 2004 m. sausio 26 d. nutarimai).

22. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2013 m. vasario 27 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. AS⁵²⁰-274/2013 konstatavo:

„Teisė kreiptis į teismą teisminės gynybos yra fundamentali asmens teisė, pripažįstama tiek nacionalinių (Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – ir Konstitucija) 30 straipsnio 1 dalis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 4 straipsnio 1 dalis, ABTĮ 5 straipsnio 1 dalis), tiek tarptautinių teisės aktų (Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 2 straipsnio 3 dalis, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalis, 13 straipsnis) (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. balandžio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS¹⁴³-268/2012). Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje ne kartą konstatuotas iš konstitucinio teisinės valstybės principo bei kitų Konstitucijos nuostatų kylantis imperatyvas, kad asmuo, manantis, jog jo teisės ar laisvės yra pažeidžiamos, turi absoliučią teisę į nepriklausomą ir nešališką teismą, kuris išspręstų ginčą. Asmens teisė kreiptis į teismą suponuoja ir jo teisę į tinkamą teisinį procesą, ji yra būtina teisingumo įgyvendinimo sąlyga. Pabrėžtina, kad asmens konstitucinė teisė kreiptis į teismą negali būti dirbtinai suvaržoma, negali būti nepagrįstai

apsunkinamas jos įgyvendinimas (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 29 d. nutarimas).“

Tyrimo išvados

23. Atsižvelgiant į tyrimo metu analizuotą informaciją, teisinį reglamentavimą, išvados bus pateikiamos, išskiriant šias dalis:

23.1. dėl objektyvumo principo nesilaikymo, teikiant informaciją Kupiškio rajono savivaldybės administracijos raštu;

23.2. dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo.

Dėl objektyvumo principo nesilaikymo, teikiant informaciją Kupiškio rajono savivaldybės administracijos raštu

24. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje aptariamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

24.1. Tuometis Seimo kontrolierius, 2017 metais atlikęs tyrimą dėl Pareiškėjos kreipimusi nagrinėjimo, konstatavo teisės aktų pažeidimus (žr. pažymos 5.1 punktą) ir rekomendavo užtikrinti jų pašalinimą (žr. pažymos 5.2 punktą), t. y. inicijuoti atsakymo į Pareiškėjos skundą Komisijai pateikimą.

24.2. Savivaldybės administracija Rašte nurodė, kad Pareiškėja buvo informuota apie priimtą Komisijos pirmininko sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, nepateikus reikiamų dokumentų (žr. pažymos 5.3 punktą).

24.3. Su šiuo Savivaldybės administracijos teiginiu Pareiškėja nesutiko ir kreipėsi į Seimo kontrolierių dėl Savivaldybės administracijos Rašte nurodytų duomenų neobjektyvumo (žr. pažymos 2.1 punktą);

24.4. Savivaldybės administracijos pateiktuose Komisijos pirmininko sprendimuose nurodyta, kad nustatomas terminas trūkumų pašalinimui, pateikiant reikalingus dokumentus (žr. pažymos 9.1 punktą), nusprendžiama palikti Pareiškėjos skundą nenagrinėtu, nepateikus reikalingų dokumentų (žr. pažymos 9.2 punktą);

24.5. Šios skundo dalies objektas – Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai, Rašte nurodant objektyvių duomenų neatitinkantį teiginį (žr. pažymos 2 punktą);;

24.6. Įstatymų leidėjas yra nustatęs imperatyvų reikalavimą, kad oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti objektyvūs (žr. pažymos 18 punktą), t. y. pagrįsti faktais;

24.7. Tuomečiam Seimo kontrolieriui paprašius Savivaldybės administracijos pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad Pareiškėja buvo informuota apie priimtus sprendimus dėl Komisijai pateikto skundo, tokie dokumentai nebuvo gauti. Tyrimui buvo pateiktas tik Komisijos pirmininko paaiškinimas, pagal kurį apie priimtus sprendimus dėl atsisakymo nagrinėti skundą Pareiškėjai buvo pranešta žodžiu (žr. pažymos 10 punktą);

24.8. Nepateikus įrodymų, patvirtinančių atsisakymo nagrinėti skundą įteikimo Pareiškėjai faktą, nėra pagrindo tvirtinti, kad Pareiškėja buvo informuota apie priimtą sprendimą. Tuo galėjo būti apribota ir jos teisė į teisminę gynybą (žr. pažymos 22 punktą).

24.9. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pabrėžęs atsakingo valdymo principą (žr. pažymos 20 punktą), kuris yra įtvirtintas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (žr. pažymos 13 punktą), numatant, jog valdžia tarnauja žmonėms.

25. Apibendrinant, tenka konstatuoti, kad Savivaldybės administracijos Rašte nurodytas teiginys, jog Pareiškėja buvo informuota apie priimtus Komisijos pirmininko sprendimus dėl atsisakymo nagrinėti Komisijoje jos skundus, nebuvo pagrįstas įrodymais. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų, rengiant Raštą, buvo pažeistas objektyvumo principas (žr. pažymos 18

punktą), **teisėtumo ir atsakingo valdymo principai** (žr. pažymos 13, 15 ir 20 punktus) bei **Pareiškėjos teisė į tinkamą viešąjį administravimą** (žr. pažymos 18 punktą). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **ši X skundo dalis pripažintina pagrįsta.**

26. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tikslinga Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriui rekomenduoti užtikrinti, kad rengiant atsakymus į asmenų kreipimusis, Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje būtų įgyvendinamas objektyvumo principas (žr. pažymos 18 punktą).

Dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo

27. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje aptariamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

27.1. Šiame tyrime analizuotoje praktinėje situacijoje (žr. pažymos 5–10 ir 24 punktus) buvo priimtas sprendimas atsisakyti nagrinėti skundą, pateiktą tuo metu dar savivaldybės visuomeninei administracinių ginčų komisijai. Nors Komisijos pirmininkas teigia informavęs Pareiškėją apie priimtus sprendimus žodžiu, Pareiškėja tvirtina jokios informacijos apie priimtus sprendimus negavusi.

27.2. Nuo 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojusioje Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo redakcijoje nustatyta, kad užregistruotas skundas (prašymas) perduodamas administracinių ginčų komisijos pirmininkui ar jo paskirtam kitam administracinių ginčų komisijos nariui, kuris ne vėliau kaip kitą darbo dieną po jo gavimo išsprendžia skundo (prašymo) priėmimo klausimą (žr. pažymos 17 punktą). Atsisakęs priimti skundą (prašymą) nagrinėti ar nustatęs pareiškėjui 14 dienų terminą skundo (prašymo) trūkumams pašalinti, administracinių ginčų komisijos pirmininkas ar jo paskirtas kitas administracinių ginčų komisijos narys surašo motyvuotą sprendimą. Nepašalinus per nustatytą terminą skundo (prašymo) trūkumų, administracinių ginčų komisijos pirmininkas ar jo paskirtas kitas administracinių ginčų komisijos narys atsisako jį priimti ir grąžina skundą (prašymą) jį padavusiam asmeniui.

27.3. Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme nustatyta, kad skundą padavęs asmuo, nepateikęs per nustatytą terminą papildomų trūkstantų dokumentų, informuojamas apie priimtą sprendimą atsisakyti priimti nagrinėti skundą (žr. pažymos 17 punktą). Tačiau **Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme nėra nustatyta, kaip užfiksuojamas informacijos apie priimtą sprendimą suteikimo pareiškėjui faktas**, t. y. kokiais įrodymais vadovaujantis galima tvirtinti, kad asmuo buvo informuotas apie sprendimą dėl atsisakymo priimti nagrinėti skundą Komisijoje.

27.4. **Europos tinkamo administravimo elgesio kodekse yra reglamentuota pranešimo apie sprendimą forma** (žr. pažymos 12 punktą), nustatant, kad **valdininkai turi užtikrinti, jog suinteresuotam asmeniui bus raštu pranešta apie sprendimus, galėjusius paveikti jų teises ir interesus, vos sprendimus priėmus.**

27.5. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniui reguliavimui: jis privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai (Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d., 2004 m. sausio 26 d. nutarimai; žr. pažymos 21 punktą).

27.6. Be to, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme nėra numatyta galimybė apskūsti sprendimą dėl skundo priimtumo (Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais).

28. **Apibendrinant, darytina išvada, kad Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme 10 straipsnyje nėra įtvirtinta įpareigojančio pobūdžio normų, nustatančių administracinių ginčų komisijos pirmininko ar**

jo paskirto kito administracinių ginčų komisijos nario priimto atsisakymo priimti nagrinėti skundą pateikimo pareiškėjui forma. Esant tokiam reglamentavimui, praktikoje galimos teisės į teisminę gynybą pažeidimo situacijos. O tai neatitinka Europos tinkamo administravimo elgesio kodekso 21 straipsnio reikalavimo apie sprendimus, galėjusius paveikti asmens teises ir interesus, suinteresuotam asmeniui pranešti raštu, vos priėmus sprendimą (žr. pažymos 12 punktą). Todėl **galiojantis teisinis reglamentavimas yra tobulintinas, užtikrinant teisinio reglamentavimo aiškumo, tikslumo, atsakingo valdymo principų įgyvendinimą.**

29. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **tyrimo dalis dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo pripažintina pagrįsta.**

30. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tikslinga Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai (žr. pažymos 19 punktą) rekomenduoti:

30.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme 10 straipsnyje nėra įpareigojančio pobūdžio normų, nustatančių Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko ar jo paskirto kito administracinių ginčų komisijos nario priimto atsisakymo priimti nagrinėti skundą pateikimo pareiškėjui forma. Siekiant išvengti praktikoje galimų teisės į teisminę gynybą pažeidimo situacijų, siūlytina reglamentuoti informacijos apie tokio sprendimo priėmimą suinteresuotam asmeniui suteikimą, nustatant reikalavimą apie tokį sprendimą suinteresuotą asmenį informuoti nustatytu terminu raštu.

30.2. įvertinti, ar nesant nustatytos sprendimo dėl skundo priimtimumo nagrinėti administracinių ginčų komisijoje apskundimo galimybės (Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 10 straipsnio 4 dalis), nėra ribojama pareiškėjo teisė į teisminę gynybą.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

31. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:**

tyrimo dalį dėl objektyvumo principo nesilaikymo, teikiant informaciją Kupiškio rajono savivaldybės administracijos raštu, pripažinti pagrįsta.

32. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:**

tyrimo dalį dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

33. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 6 ir 8 punktais, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė rekomenduoja:**

33.1. **Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai –**

33.1.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme 10 straipsnyje nėra įpareigojančio pobūdžio normų, nustatančių Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko ar jo paskirto kito administracinių ginčų komisijos nario priimto atsisakymo priimti nagrinėti skundą pateikimo pareiškėjui forma. Siekiant išvengti praktikoje galimų teisės į teisminę gynybą pažeidimo situacijų, siūlytina reglamentuoti informacijos apie tokio sprendimo priėmimą suinteresuotam asmeniui suteikimą, nustatant reikalavimą apie tokį sprendimą suinteresuotą asmenį informuoti nustatytu terminu raštu.

33.1.2. įvertinti, ar nesant nustatytos sprendimo dėl skundo priimtimumo nagrinėti administracinių ginčų komisijoje apskundimo galimybės (Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 10 straipsnio 4 dalis), nėra ribojama pareiškėjo

teisė į teisminę gynybą.

33.2. **Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriui** – užtikrinti, kad rengiant atsakymus į asmenų kreipimusis, Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje būtų įgyvendinamas objektyvumo principas (žr. pažymos 18 punktą).

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Milda Vainiūtė